

Зміст

<i>Узвар діда Василя</i>	6
<i>Золотий сокіл</i>	31
<i>Зупинка за рогом</i>	56
<i>Чорний військовий гумор</i>	64
<i>Чорна рілля ізорана...</i>	90
<i>Спливе за водою</i>	129
<i>Харчове підкріплення, або Програма «Просвіта»</i>	136
<i>Забобон</i>	153
<i>Колобок на минному полі (у співавторстві з Аллою Марковською)</i>	172

Передмова

Російсько-українська війна триває вже дев'ятий рік.

Які «нестандартні» засоби допомагають винищувати ворожу бойову техніку та снайперів? Куди відлітають душі загиблих захисників України? Яким чином можна зруйнувати Мордор, і що робити з його населенням? Та чому не варто довіряти мешканцям кремлестану, навіть коли вони прикидаються цивілізованими.

У нашій книзі зібрані мілітарно-фантастичні оповідання Вікторії Штепури – переможниці й призерки багатьох конкурсів, а також її нові твори та повість, яка написана у співавторстві з Аллою Марковською.

Узвар діда Василя

- Все, ми погнали.
- Погуляти? – похмуро уточнює командир.
- Еге ж.
- З Богом. Бережіться там.
- Звісно.

Ми з Юрасиком рушаємо звичним шляхом – до правого флангу, далі в лісок. Там до нас приєднуються Батий із Їжаком. Оминаємо вбиральні, пірнаємо в кущі, обходимо по краю поле, заросле будяками...

Зупиняємося біля ставка, щільно порослого очеретом. До війни тут, певно, розводили рибу й навіть купалися – з одного боку досі лишився піщаний пляж. Але це було казнаколи. В іншому житті.

Зараз крізь очерет не продерешся, та й нема кому купатись. Довкола чималенька «сіра зона» зі старими шанцями, які нам довелося кинути під час розведення військ, ще й почасти розмінувати на вимогу ОБСЄ. Далі орківські укріплення. Орки, звісно, купатися не ходять. Бо як підуть, то тут їх і втоплять. Тутешній рибиці, котра ще не виздохала від вибухів, буде вдосталь поживи.

Йдемо до оцупку товстої верби, потрощеної мінами. В закапелку за стовбуром дбайливо ховаємо зброю, скидаємо броніки. Далі – берці й увесь інший одяг.

У присмерку нагадуємо безголових примар: засмагли до чорноти руки й обличчя майже не видно, біліють самі тулуби й ноги. Втім, це не надовго.

Я старший, тому перший. Ступаю на травичку, де рівніше. Заплющую очі. Майже безгучно шепочу:

*«Світла зоря,
чорне небо,
зробіть мене тим,
ким мені треба...»*

Звична мить запаморочення, ніби провалля в темну порожнечу. Відчуття розтягнення м'язів – щемке й м'яке. А тоді болісне гупання куприком об землю.

От трясця! Чомусь мені майже ніколи не вдавалося перекинутися так, щоб не забитися. От і тепер, коли встав та потрусився, основа хвоста нудотно щеміла. Колись його зламаю до біса!

Ретельно потягуючись, аби звикнути до іншої конфігурації скелету, чую поряд приглушений стукіт і сапання. Їжак, що лишився останнім, тицяє мене в бік. Повертаюся, щоб йому було зручніше напнути на мене робочий пояс. На ремені ніж у піхвах і підсумок із вимкненою рацією у водонепроникному чохла та деякими дрібничками з аптечки. Це на випадок, якщо раптом доведеться перекидатися назад. Саме тому не можна застібати ремінь довкола шиї, бо тоді вийти з нинішньої подоби не вдасться. Чому саме так – не знаю, проте доводиться зважати.

Та ось стрибнув і Їжак. Незграбні білі примари зникли. Тепер нас не видно.

Кілька хвилин сидимо, перемикаючись на новий рівень сприйняття. Ловимо ніздрями гострі пахощі застоюної води й слизьких жаб'ячих тілець, що боязко ховаються в очереті. Сморід іржавого залізяччя, що ним нашпигована довколишня земля, та рясних мишачих слідочків. А онде віддалік майнула лисиця – проте, зачувши нас, дременула навтьоки.

Найприємніше, що нас тепер не розрізняють тепловізори. Ані свої, ані чужі. Чому – невідомо, бо відчуваємося цілком теплокровними. Але ми перевіряли.

Зрештою я встаю. Рушаємо звичним шляхом – до мінного поля. Неквапно, слід у слід.

Мінна смуга заросла куширами, там і людину не вбачиш, а звірів і поготів. Однак міни для нас небезпеки не становлять. Чуємо їх навіть на відстані – гидотний кислуватий сморід. До того ж наша бригада стоїть на цій ділянці давно, і з тієї пори ми тут полюємо. Не щоночі, та кілька разів на тиждень точно. Встигли попротоптувати в чагарях між мінами безпечні стежки. Людина їх не помітить, а нам зручно.

Треба лише пильнувати, щоб на стежинах раптом не з'явилися непотрібні додаткові елементи.

Власне, я не знаю, що станеться, якщо ми в нинішньому вигляді підірвемося на міні. Бо звичайні кулі й осколки, наприклад, нас не вбивають. Кілька разів влучало і в мене, і в хлопців – це збіса боляче, проте ненадовго й поганих наслідків не має. Згодом метал сам виходить із тіла, навіть не лишається рубців. Може, з мінами також нічого страшного. Але перевіряти не вабить.

Та й нащо зайвий галас? «Тихо прийшов, тихо пішов». Чим тихіше, тим краще.

***

Зараз наша головна здобич – снайпери.

З початку «перемир'їв» ці тварюки всіх задовбали. Адже, як відомо, «режим припинення вогню» існує виключно для нашої армії. Чомусь окупанти по нас на нашій власній землі стріляти можуть, а нам по них – зась. А снайпери – це навіть не міномети. Їх не видно й не чутно. Але вони є. Наче ховрахи з анекдоту.

Втім, на кожного ховраха знайдеться свій вовк.

Я люблю полувати на цих потвор. Гідна здобич, а їхнє винищення – дуже корисна справа.

Всі снайпери – приїжджі профі. Місцевого бидла серед них немає. Якщо якійсь худобі й дають до рук розбовтану СВД-шку, то лише аби зробити картинку для окупантських ЗМІ про «місцевих героїв, що воюють з хунтою». Але насправді про цих «героїв» і так усе відомо, тому з цього хіба пореготати.

А ті, що дійсно створюють проблеми, відряджені до нас із Оркостану й вельми фахові. Їм наче медом намазано – лізуть і лізуть. Неподалік від нашого правого флангу є горбик, під яким вони зазвичай маскуються. Й накрити їх мінами, як це зазвичай робиться, не можна, бо ж грьобане перемир'я.

Тому доводиться нам із хлопцями. За останній місяць розшматували три снайперські пари. Коли це падло відвезуть до Оркостану, то ховатимуть у зачинених трунах. Адже притомно

пояснити, що саме з ними сталося, не спроможеться жодне командування.

Через це в орків тепер паніка. Версії – від сказаних бродячих пісв до нечистої сили. От і добренько.

***

Нечутно обходимо вибалок. Визначаємо напрям вітру – бо перш ніж винищити потвор, їх треба знайти. Побачити неможливо, вони добре маскуються. Та вчутти можна.

Скрадаємося, ховаючись у тіні кущів, аж поки не виходимо туди, де можна вловити вітерець із пагорба. Дивно, але на звичному місці, схоже, нікого немає. Востаннє ми прибили тут снайперську пару чотири дні тому, і коли підходимо ближче, я розрізняю сморід крові й сечі, що всоталися в землю. Проте живих поблизу не чутно. Чи так перелякалися, що вже не хочуть лізти? Гарзд, тоді прогуляємося «сірою зоною», перевіримо – й назад. Може, справді сьогодні порожньо. Таке бува.

Я стиха пирхаю, наказуючи розійтись. У звірячій подібі розмовляти ми не можемо, однак і не маємо потреби. По-перше, й так чуємо, хто що робить. По-друге, звуки, які створює вовча горлянка, лунають переважно на ультразвуковій або інфразвуковій частоті. Люди сприймають їх мовби ледь чутне надтонке сичання або рокотіння, котрі майже неможливо вирізнити із шерхоту листя або вітру. Та ми самі чудово чуємо один одного майже за кілометр.

Розходимося й рушаємо повільніше. Моя позиція – правофлангова з півночі, хлопці розтягнулися на південний захід. Ретельно вивчаючи повіви вітерецю, водночас можу визначити за запахом, хто де знаходиться. Через вигини поверхні повітряні потоки закручує, тому час від часу втрачаю прямий запаховий контакт, проте невдовзі ловлю знову. А от вони мене не чують, бо я крайній під вітром.

Пахне травою. Подекуди іржавим металом. Онде пара мін... Стоп!

Лягаю на пів кроці ще до того, як усвідомив, що саме не так. Вибиваю з ніздрів повітря, щоб із наступним вдихом ухопити свіжішу порцію.

Земля! Запах нещодавно скопаного ґрунту, розчавлених комах і пошкодженого коріння. А ще мастила й металу.

Вітер змінюється, й запах зникає раніше, ніж я встигаю його проаналізувати. Та про всяк випадок нечутно переміщуюсь убік. Подаю сигнал: «Тривога! Обережніше!»

Запізно...

Коли в нічній тиші бахає постріл, здається, що простір довкола починає дзвінко бриніти. За мить другий – і страшний, оглушаний, пронизливий вереск. Наче хтось наступив на лапу малому цуценяті.

Серце провалюється кудись униз. Лише коли по голові боляче хльоскає лозина – усвідомлюю, що вже похапцем повзу вперед...

***

Це Батий. Я впізнав не голос, бо навіть не уявляв, що здоровезний вовкулака може так волати. Радше за запахом – моторошним повівом страху, крові й пекельного болю.

Знову постріл. Розпластуюсь по землі, наче млинець. Ні, бігти до підранка не можна. Бо потвори саме на це й чекають. Що ми прибіжимо рятувати, тож їм удасться вибити всю зграю.

Та дзуськи! Треба спочатку прибрати стрільців!

Поки намагаюся визначити, де ворог, у голові стрімко крутяться думки. Що сталося з Батием? Пастка? Навряд. На нас ставили капкани, тенета й вовківні, але ми їх чуємо здалеку. Наступив на міну? Вибуху не було, самі постріли. Проте від звичайних набоїв вовкулака так не лементуватиме.

Єдине можливе пояснення – срібна куля. Дід Василь казав: часник, свята вода, хрести та інші «засоби проти нечистої сили» – то забобони. Адже ми не є нечистою силою. Натомість срібло – цілком матеріальна річ. У мене на нього алергія навіть у людській подобі. Колись кохався з дівчиною, яка мала

на шиї срібну підвіску, то зранку всі груди були в плямах, наче подразнені. Однак тоді ще не здогадувався, чому так.

Чи орки нарешті втямили, з ким саме мають справу? Це погано. Якщо стрільці оснащені належним чином, то здатні вибити всіх.

Повзу далі. Запахова «картинка» змінюється швидше, ніж зорова. Перед очима лише трава й чагарі, проте ніс стрімко аналізує тисячі запахів довкола. Зараз я можу вловити навіть одну молекулу запаху в кубометрі повітря й чітко вирізняю кожен окремий запах в суміші. Звірячі тіла – то таки гарна штука.

Є! Отам, на згарищі! Суха трава навмисне випалена, місце рівне й геть лисе. Непомітно не наблизився з жодного боку. А стрільці, схоже, зарилися в землю та засипали накривки ґрунтом і попелом. Тому їхній запах майже не вловлювався, поки вони не висунулися.

Та тепер я їх чую добре. Горілим порохом тхне так, що свербить у горлянці. А онде й Батий – уже не виє, лише засапано скімлить і незграбно смикається в траві, намагаючись повзти. Від снайперів до нього метрів вісімдесят. Сховків два, поряд – як зазвичай, працює пара.

Тряся! Братику, як же ти так ускочив?

Хутро на спині наїжачується, й кортить розпачливо заволати. Бачу, що гади спроможні дострелити Батія будь-якої миті. Та, певно, не хочуть. Чекають. Сподіваються використати за приманку.

Що там казав дідо Василь? «Від поранення сріблом можна врятувати. Якщо швидко...»

Швидко. Отож. А час спливає. Бо хтозна, як підступитися до цих тварюк!

Аж тут помічаю віддалік рух. Довгий світлий писок, що виткнувся з чагарів. Юрась. Майже непомітним рухом «маякує», вказуючи напрямок. Вухом вловлює ледь чутне гарчання на межі вібрації. А наступної миті він підхоплюється, підскакує майже до Батія – й притьмом тікає, ухилиючись від наступної кулі.

***

Отже, ми з Їжаком беремо стрільців, поки Юрко відвертає увагу. Трясця, він добряче ризикує! Сподіваюся, встигнемо...

Обережно повзу вперед, намагаючись не коливати траву. Навряд чи вдало, проте ми заходимо з боків, і поки я, схоже, в «сліпій» зоні. На щастя, в людей обмежений кут огляду, а оптика звужує його ще більше. Тільки на це й сподівання. Бо проти срібла наші шанси мізерні, а хтозна, куди гади його ще напхали...

Під ліктями хрускають холодні недогарки. Далі висуватися не можна, помітять. Однак їхні позиції вже визначив. До них метрів зо сорок – вісім стрибків і дві міни, через які треба перескочити.

Чую, як стогне й скавулить Батий. Лець помітний рух «на другу годину» серед обвуглених чагарів. «Мій – праворуч». «Плюс».

Юрко, певно, теж помітив, що ми вийшли на позиції. Неподалік від Батія наче з-під землі вигулькує блідо-сіра примарна тінь, і повітря аж тремтить від погрозового рику. Низького, розкотистого, моторошного – наче вітання з потойбіччя.

Постріл. Другий... Вперед!

...три... чотири... п'ять... На сьомому стрибку горбик попереду смикається назустріч чорним стволом. Сахаюсь убік, ковзаю пригинцем, загрибаючи землю розчепіреними кігтями... сліпучий спалах перед очима... автоматна черга над головою... а ще за чверть миті всією вагою вриваюся в щось пружно-металеве.

Сітка!.. Перестраховалися, потвори! Твою ж...

Задня нога провалюється униз, застрягає в чарунці, наштовхується на тверде... оглушливі постріли, від яких дзвенить у вухах... розпачливий ривок...

...рабиця тягнеться за мною, я перекочуюсь на бік, здираючи накриття сховку. Бачу темне провалля й хутко зсовуюся просто в нього... лапи наштовхуються на щось живе... плече... спина...